

ASAKO JUZUKI

PUTER

Prevela s japanskog
Maša Medić

 Laguna

Naslov originala

Asako Yuzuki

BUTTER (バター)

Copyright © 2017 Asako Yuzuki

All rights reserved

Original Japanese edition published by SHINCHOSHA
Publishing Co., Ltd., Tokyo.

Serbian language translation rights arranged with
SHINCHOSHA Publishing Co., Ltd. through The
English Agency

(Japan) Ltd. and Anna Jarota Agency

Translation copyright © 2026 za srpsko izdanje, LAGUNA

PUTER

1

Red dugačkih i uzanih kuća bež boje protezao se unedogled duž blage padine brdašceta. Svaki deo ovog dobro očuvanog kraja odavao je isti utisak, te je Rika imala osećaj kao da se sve vreme vrti ukруг. Zanohtica na kažiprstu njene smrznute desne ruke uveliko joj se ljuštala.

Prvi put je sišla na ovoj stanici železničke linije Den-en-toši. Ulice su bile zbunjujuće široke, verovatno jer je predgrađe namenjeno porodicama sa kolima i decom. Rika Maćida je, prateći mapu s telefona, šetala oko stanice gde je vrvelo od domaćica koje su izašle u kupovinu za večeru. I dalje joj nije bilo jasno kako je Reiko odlučila da se skraši na takvom mestu, prepunom maloprodajnih lanaca, restorana i vintidž videoteka. Već neko vreme nije naišla ni na jednu knjižaru ili mali privatan biznis koji bi odisali bilo kakvom istorijom ili kulturom.

Rika je prošle nedelje otišla na jednodnevni poslovni put u grad na ostrvu Kjušu kako bi istražila zločin o kojem je izveštavala, a čija je žrtva bio maloletni dečak. Bilo je to pretežno stambeno naselje s beskonačnim nizom privatnih kuća, izuzev ponekih tabli s natpisima za supermarkete ili pripremlne škole čije je ime prvi put čula. Prolazila je pored srednjoškolkli u

suknjama dužine neviđene za Tokio. Dok je sama šetala po gradu, koji inače ne bi posetila da ne radi taj posao, osetila je kako joj dani blede, kao da joj život polako nestaje. Nebo je bilo bezizražajne bež boje. Ponovo se osećala kao da je u nekom jednoličnom snu. *U ovom gradu bih mogla da budem prihvaćena*, pomislila je, polako dolazeći sve udaljenijoj svesti. Rika je zakoračila u prodavnicu, odlučivši da će to biti poslednja. Miris hladnih jabuka i mokrog kartona karakterističan za supermarkete nežno ju je obavijao. Sredovečna žena je pekla meso na rešou i seckala ga na komadiće dok je piskavim glasom dozivala mušterije da probaju parče. Rika se nekako dočepala jednog pakovanja svinjskog mesa. Zapitala se koliko je vremena prošlo otkako je gledala neku namirnicu ovako izbliza. Lepa ružičasta boja mesa i sjajna bela boja masti nadmetale su se međusobno, hladne i vlažne.

Rika se dopisivala s Reiko još od stanice Futako-Tamagava. Reiko se ponudila da je sačeka na stanici, ali Rika ju je odbila i predložila da kupi nešto usput. Jutros se rano vratila kući, srušila u krevet i spavala sve do poslepodneva. Potom se istuširala, sakupljala podatke za izveštaj i našla se u Šibui s kolumnistom koji trenutno piše seriju članaka. Kada je primetila koliko je sati, užurbano je završila sastanak i uskočila u voz. Uopšte nije imala vremena za kupovinu. Iako su bile bliske, Rika se i dalje osećala krivom što je praznih ruku poslala u Reikin novi bračni dom. Odmah je stigao odgovor, zajedno sa stikerom zeke. Izgleda da se Reikina razigranost konačno vratila otkako je prošle godine dala otkaz. *Onda ću prihvatiti ponudu. Možeš li da uzmeš puter ako ga nađeš? Ove zime je nestašica i nikako ne mogu da ga se dočepam. Ali u redu je ako ne možeš, važnije mi je da dođeš što pre.*

Odeljak s mlečnim proizvodima bio je obasjan blagim žutim svetlom. Pet redova donje police bilo je potpuno prazno, s natpisom: „Zbog trenutnog nedostatka zaliha kupovina putera ograničena je na jedno pakovanje po kupcu.“

Posetila je tri supermarketa i u svakom je bilo isto. Rika je shvatila da ne može ništa više da uradi i od nekoliko vrsta margarina uzela je onaj najbogatijeg ukusa i koji je najviše ličio na puter, te brzim korakom pošla ka kasi.

Reikin novi dom nalazio se na blagoj padini, na pet minuta hoda od železničke stanice. Trospratna građevina, potpuno stolpljena s okolinom, zauzimala je prostor manji od sto kvadratnih metara, a tojota na parkiralištu savršeno se uklapala, kao da je pravljena po meri. Duž kratkog putića koji je vodio od kapije do ulaza bilo je zasađeno pregršt belih rada, ljubičica i raznog ostalog cveća, a vrata su bila ukrašena bršljanovim vencem.

Dok je pritiskala dugme na interfonu, uzdahnula je s olakšanjem.

„Stigla si! Ah, Rika, koliko se dugo nismo videle!“

Čim su se ulazna vrata otvorila, Reiko je, opasana kecljom, energično iskočila i zagrlila Riku. I Rika je obuhvatila rukama njena uska ramena. Rika, visoka 166 cm i dugačkih udova, mogla je u potpunosti da obgrli malu i delikatnu Reiko. Reikina kosa mirisala je na ljubičice, miris tako karakterističan za nju. Odjednom je osetila kako joj pogled postaje srdačniji. Možda je vapila za toplotom ljudskog tela i ovakvim izrazima nežnosti.

Ovaj pozdrav uopšte nije bio preteran. Za vreme studija svaki dan su provodile zajedno, a sada je već prošlo pola godine otkako se nisu videle. Čak i kada je Reiko dala otkaz, Rika je bila toliko zauzeta da je bilo teško naći vremena za viđanje. Zapravo, imala je dva slobodna dana, utorak i sredu, ali jedino je njen mladi kolega Kitamura uspevao da ih provodi u miru. Iako je danas sreda, već je imala sastanak i planirala je da kasnije svrati do kancelarije i nastavi istraživanje.

Rika je osetila aromu slatke daši supe i topljenog sira kako izbija iz sobe, pomešanu s mirisom drveta tipičnim za novogradnju. Obula je tople papuče koje joj je Reiko ponudila, okáčila kaput i preko besprekorno čistog parketa u hodniku uputila se ka prostoriji ispunjenoj narandžastim svetlom. Dnevna

soba, koja je vodila do kuhinje, bila je obična, ali zahvaljujući zavesama i sofi dizajnerske kuće *Liberti*, antikvarnim ormaricama i policama za knjige tamnobraon boje, kao i kolažima nepoznatih autora okačenim na zidu, zaličila joj je na stan u Ojamadaiju u kom je Reiko nekad živela sama, i odisala je ugodnom atmosferom potkrovlja.

Miris ljubičica bio je sve jači. Bilo je tipično za Reiko da u kući nema nijednu fotografiju s venčanja ili medenog meseca. Kad malo bolje razmisli, Reiko nikad nije mnogo ni volela fotografije. Isprala je usta i oprala ruke u kupatilu, te obrisala kapljice vode mekanim peškirićem uredno složenim u korpi, kao u hotelu. Osetila je fin miris omekšivača. Obično se ne bi obazirala na te stvari, ali poželeva je da pita Reiko koji brend je u pitanju.

„Izvini. Em kasnim, em sam uspela da nađem samo ovo.“

Rika je razočarano izvadila kesu iz supermarketa i pokazala joj „margarin bogatog ukusa koji sadrži 50% putera“. Reiko je bila oduševljena i zahvalila joj je, a zatim otišla da ga stavi u frižider. Rika, zapravo, nije znala razliku između margarina i putera.

„Išla sam po okolnim supermarketima, ali na kraju sam našla samo margarin...“

„Žao mi je što si se namučila! Ali to me je podsetilo na *Priču o malom crncu Sambu*.“* Reiko je, smeškajući se, otišla do dela sobe gde je Rika stajala i odjednom s police izvukla knjigu crvenih korica. Rika je bila sigurna da je tu ilustrovanu knjigu čitala u vrtiću, mada se nije sećala sadržaja, već samo živopisnih boja i jasnih linija.

„Mislim da su ilustrovane knjige dobre za bebe, pa sam počela da ih kupujem. *Priča o malom crncu Sambu* se više ne prodaje zbog načina na koji prikazuje crnce, ali uopšte ne smatram da u njoj ima diskriminacije.“

* Knjiga za decu izdata 1899. godine, autorke Helen Banerman.

Po tome kako je Reiko govorila Rika je imala utisak kao da se beba već rodila i kao da svi čekaju da se svakog trena pojavi u prostoriji. Ginekolog joj je rekao da zbog stresa na poslu u protekle dve godine nije uspela da zatrudni. Zato se prošlog leta lako odlučila na otkaz na radnom mestu koje joj je oduzimalo toliko vremena da nije mogla da stigne ni u bolnicu na pregled.

Rika je krajičkom oka gledala svoju blisku drugaricu kako s uživanjem lista stranice knjige.

Iako nije bila trudna, Reiko je već odisala majčinskom smirenošću. Izgledala je opuštenije nego kada je radila – nije bila našminkana i kosa joj se sjajila, njene smeđe oči bile su nežne, a usne pune poput latica. Na tankim nogama, ispod suknje cvetnog dezena, nosila je tamnoplave helanke i vunene grejače. Odevala se ležernije nego pre, kada je radila kao menadžer za odnose s javnošću u velikoj filmskoj kompaniji, ali je i dalje delovala šarmantno i bilo je nečeg pariskog u njoj. Izgledala je toliko mladolika da je Riki gotovo bilo teško da poveruje da i ona ima trideset tri godine. Rika je smatrala da je šteta što je tako izuzetna žena odlučila da dà otkaz. Zbog njene odluke osećala se usamljeno i nije dobro spavala, čak su se zbog toga nekoliko puta i posvađale preko telefona.

Posmatrala je knjigu preko Reikinih uskih ramena i prisetila se studentskih dana kada su u amfiteatru razmenjivale beleške i udžbenike. Dečak crne puti, mali crnac Sambo u džungli je nabasao na čopor tigrova koji su mu ukrali odeću i stvari. Međutim, tigrovi su počeli da se nadmeću ko je najbolji, te da se grizu za repove, jurcajući ukrug oko drveta, dok se na kraju nisu stopili u žuti puter. Sambov otac je igrom slučaja usput naišao na tu smesu i poneo je kući. Tigrovi su postali palačinke i završili u stomacima članova Sambove porodice. To je lagana, ali pomalo i okrutna priča.

„Sambova porodica je podmukla, zar ne? Nekako mi je žao tih tigrova.“

„Šta pričaš? Tigrovi su ti koji su bili loši. Zar nisu oni prvi hteli da pojedu Samba? Nije trebalo da dopuste da ih obuzme sujeta i da se usredsrede samo na svoje nadmetanje, uništili su sami sebe.“ Taman su počele da se raspravljaju kad su začule vrata kako se otvaraju.

„Ah, Rika, već si stigla. Drago mi je što te vidim.“

Iz Rikine perspektive je izgledalo da je Rjosuke, koji je radio u sektoru prodaje srednje velike firme za proizvodnju poslastičarskih proizvoda, stigao kući nezamislivo rano. Bio je kvoterbek u školskom klubu za američki fudbal i bio je izuzetno dobro građen. Na njemu su se najviše isticale bezbrižne, uvek nasmejane uske oči i rumeni obrazi, kao u deteta. Na prvi pogled činio se kao osoba s kojom Reiko nema mnogo sličnosti, a ni tema za razgovor.

Upoznali su se na promociji jednog filma. Organizovali su ekskluzivnu prodaju tartova inspirisanih likom glavne glumice, pa su se često viđali na sastancima. Reiko je prva osetila naklonost. *On je taj*, rekla je, *znala sam čim sam ga videla*. Rjosukea je isprva zapanjilo što žena koja je izgledala kao da je van njegovog domašaja otvoreno flertuje s njim, ali mu se dopala njena povučena, neiskvarena strana. Rjosuke je odrastao s troje braće i sestara, a njegovi roditelji bili su u dobrim odnosima i držali su diskont pića u gradu Saitama. Reiko je privukla njegova smirenost. Rika je nekada bila veoma ljubomorna na njega, ali to osećanje sada je potpuno isparilo. Mada se, kada je videla svoju prijateljicu u venčanici, osetila kao da je neko iščupao deo nje.

Reiko je na sto ređala velike tanjire različitih dezena i veličina i večera je počela.

Vrući umak od incuna i raznog barenog zimskog povrća bogatog ukusa, kuvana i tanko rezana slana svinjetina, graten od mladog luka sa sojinim mlekom, pirinač kuvan u zemljanom loncu s povrćem i dinstanom ostrigom, miso supa. Svako jelo bilo je ispunjeno snagom sezonskog povrća, blago začinjeno, ali

ipak punog ukusa. *Ostrige su beše dobar afrodizijak*, pomislila je Rika dok je usnama prinosila aromatični pirinač sa soja sosom i mirisom mora, nehajno pogledavši Reiko. Nije se sećala kada je poslednji put imala ovoliki apetit. Naravno, bilo je ukusno, ali je i način na koji je Rjosuke jeo, kao da je očaran, u njoj budio još veću glad.

„Mogu li još? Ova svinjetina je zaista mekana. Mogla bi da je prodaješ.“ Rjosuke je skupio oči u znak oduševljenja i pružio svoj prazan tanjir.

Rika se posramila kada se setila da je mislila da ovaj grad nema nikakav dašak kulture. Sigurno je bračni par zajedno odlučio da se preseli u ovaj kraj uzimajući u obzir Rjosukeova godišnja primanja, bezbednost i pogodnost mesta za život. Činilo se da Reiko nema mnogo kontakta sa svojom porodicom.

„Ljudi to često govore, ali zbog ovoga i ja poželim da imam ženu. Rjosuke, pravi si srećnik.“ Ovo nije bilo puko laskanje. Rika je iskreno bila ljubomorna na Rjosukea, koji je sedeo ispred nje sa bezbrižnim osmehom na licu. Naprasno je razumela zašto ima tako sjajnu kožu i deluje tako sveže i samouvereno.

Čak su i na poslu stariji oženjeni muškarci imali nekako ležerniji stav. Izgleda da su mnogim zauzetim muškarcima žene bile domaćice. Rika nikada nije mogla da zamisli takav način života, ali je dobro razumela koliku snagu te žene pružaju svojim porodicama. Svake noći malo-pomalo sa sebe skidaju mulj koji se iznova taloži na njihovim partnerima. Taj mulj bi ih, ako bi ostao netaknut, pojeo žive. Prošlog meseca je odjednom preminuo njen stariji kolega koji je živio sam i bio je neženja. Setila se svoje hladne sobe koju dugo nije pospremila; verovatno se nije mnogo razlikovala od njegove.

„Povedi i dečka sledeći put. Još nisam upoznala Makota.“

Ah, da, ja imam dečka. Rika se umalo nije nasmejala. Prvo se samo družila s Makotom Fuđimurom, koji je počeo da radi u izdavačkom sektoru u isto vreme kad i ona, pa je njihov odnos bio daleko od romantičnog. Radnim danima su samo

prolazili jedno pored drugog u firmi, a bio je pravi uspeh kad bi bar jednom mesečno jedno od njih uspelo da prespava kod drugog. Međutim, ona je bila zahvalna na toj distanci.

„Rika, kako se hraniš? Da li se dobro staraš o sebi? Čini mi se da si opet smršala. Čitala sam nedavno da Japanke danas unose manje kalorija nego u periodu posle Drugog svetskog rata.“

„Sve znam. Nemam ni vremena ni strpljenja da kuvam. Nemam ni aparat za kuvanje pirinča. Uveče uglavnom zabavljam neke državne službenike ili moram da večeram sa osobom koju intervjuišem.“

„Zabavljaš državne službenike i verovatno jedeš neku ukusnu hranu koju mi ne možemo ni da zamislimo.“

Rika se prisetila svih onih sati provedenih u tradicionalnim restoranima u Ginzi, gde su je tretirali kao običnu hostesu. Mnogi državni službenici ponekad bi iskoristili priliku da pogrešno protumače situaciju. Pomislili bi da se novinarka ne nalazi s njima samo zbog priče već možda i zato što želi nešto više. Skrenula je sa teme baš kada je rastopljeni mladi luk u gratenu zadobio gorak ukus.

„Ne znam ništa o ukusima, kao dete sam. Dovoljno mi je da uzmem upakovani ručak u supermarketu ili da odem do restorana po pirinač s karijem.“

Riku nikada nisu interesovale hrana i odeća. Međutim, znala je da je drugi vide kao visoku i krupnu ženu iako uvek pazi da njena težina ne prelazi pedeset kilograma. Možda se tako osećala i zbog majke, koja je bila opsednuta lepotom. Uvek se trudila da ne jede uveče. Ako bi je klijenti izveli, naručivala bi samo povrće i supu. U prodavnici ispred firme u koju je išla dvaput dnevno kupovala bi samo jogurt, salatu i nudle od skroba. Nije imala vremena za teretanu, te bi išla peške gde god bi mogla. Zahvaljujući vitkoj figuri, dobijala je komplimente iako nije bila posebno lepa, a dobro bi joj stajala i odeća jeftinijih brendova koju bi nehotice odabrala. Radila je u industriji u kojoj je spoljašnji izgled mogao da donese određene koristi. Dok

je pohađala žensku školu, često je dobijala pisma od mlađih učenica zbog svojih bademastih očiju i uskog dečakčkog lica.

„Mislim da ti ukus nije loš, Rika. Misaki je uvek govorila da nema vremena za kuvanje, ali je svojoj ćerci pružila sve što je mogla. Sama ju je podigla, i to mnogo bolje nego oba moja roditelja.“ Reiko je, odmilja, Rikinu majku zvala ličnim imenom.

Rikini roditelji su se razveli čim se upisala u nižu srednju školu. Njena majka iskoristila je tu priliku i otvorila butik s prijateljicom. Pošto nije dobijala alimentaciju i od bivšeg muža nije mogla da očekuje da im pokrije bilo kakve životne troškove, radila je bez dana odmora. Nikada nije bila preterano dobra kuvarica, ali se trudila da obogati trpezu raznim ukusnim jelima kada se udala. Međutim, nakon razvoda je zamolila Riku: „Izvini, možeš li odsad malo da pomogneš mami?“, te je Rika dala sve od sebe da joj pruži podršku. Čistila je i prala veš, kuvala pirinač i spremala supu, sve dok je njena majka bila na poslu. Večeralo bi kasno jer se majka vraćala tek posle osam, s priložima i glavnim jelima koje je kupovala u supermarketu. Nije bilo raskošnih domaćih jela, ali nije bilo ni napete atmosfere kao kad je njen otac bio tu. Dosta večeri provodile su i po jeftinijim restoranima. Radovala se tim danima koji su joj bili zabavni poput nekakvog školskog kampa, a to što se njena majka oslanjala na nju dizalo joj je samopouzdanje.

Ovaj njihov ritam nastavio se sve dok Rika nije napunila dvadeset dve godine i odselila se. Posao njene majke se širio i sve češće je išla u inostranstvo po robu, pa je Rika više vremena provodila s bakom i dekom u Okusavi. I pored toga, i dalje je bila bliska s majkom. Nije prošla ni kroz fazu buntovništva, a sve odluke u vezi sa studiranjem i zaposlenjem donela je i sprovedla sama. Njena vredna majka radila je u svojoj drugoj radnji u Dijugaoki, a radi čak i sada kada joj je preko šezdeset. Izgleda da ima i partnera, iako to Riki nikad nije rekla.

Reiko je često tokom studentskih dana dolazila do stana u Hatanodaiju u kom je Rika živela s majkom i donosila

namirnice i pribor za kuvanje. Majka i ćerka bile su iznenađene i zadivljene njenim kulinarskim sposobnostima. Čak i kad bi pravila nešto jednostavno poput paste ili pirinča s čajem, dodala bi koru voća juzu ili usoljeni limun, što bi dalo jači ukus i unelo notu inovativnosti, pa su svi sporije jeli kako bi uživali u svakom zalogaju. Reiko, koja je bila jedinica i čiji su roditelji bili vlasnici poznatog hotela u Kanazavi, imala je nepokolebljiv osećaj za estetiku i buntovnički duh, što se nikako ne bi moglo naslutiti iz njenog ljupkog izgleda. Njeni roditelji su se rastali još kad je bila dete, ali su živeli pod istim krovom i oboje su imali partnere, te se činilo da nisu mnogo marili za svoju jedinicu. Većinu vremena provodila je sa kućnom pomoćnicom koja je bila vična kuvanju, pa je ukus doma za Reiko označavao trpezu sa savršeno isečenim terinama i malim jelima čiji je broj kalorija precizno izračunat. „Ako ikad budem imala decu, želim da im spremam razna jela i poslastice. Zato sada istražujem da bi mi deca u budućnosti mnogo jela i bila zdrava“, ponavljala je.

Iako su odrasle u potpuno drugačijim uslovima, Rika i Reiko delile su određenu vrstu odbojnosti prema univerzalnom pojmu porodice kom je ostatak sveta težio. Možda su im se zato pogledi sreli prvog dana fakulteta, pomislila je Rika, i možda je zato mogla da joj se obrati. Reikin pogled sijao je od radoznalosti.

„Nego, u vezi s tvojim poslom. Pričala si mi da tražiš dozvolu da pišeš o Manako Kađi, kako to ide?“

Manako Kađi bila je osumnjičena za nekoliko sumnjivih smrtnih slučajeva u Tokiju, koji su uzburkali javnost. Uzimala je novac od muškaraca do kojih je dolazila preko sajtova za upoznavanje i traženje bračnog partnera, a onda je optužena da je ubila njih trojicu. Njen blog, krcat tekstovima o gurmanskim jelima i raznoraznim đakonijama, koji je pisala sve do hapšenja, postao je goruća tema. Volela je da ide po restoranima, da poručuje hranu, ali se ponosila i sopstvenim kulinarskim umećem. Mediji nisu gubili interesovanje za njen slučaj.

Trenutno se nalazila u pritvoru u Tokiju.

Riku je taj slučaj zanimao od početka. U to vreme bila je u drugom timu i nije mogla direktno da ga istražuje. Zagolicao joj je radoznalost, sada je ulazila u godine u kojima je Kađi bila kada su je uhapsili. Uskoro završava reportažu o izborima i konačno će moći da prati priče po sopstvenom nahođenju.

„*Kađimana* sigurno mnogo jede. Zato je debela. Kako li je tako debela uspela da prevari nekoga da se njome oženi? Da li zaista tako dobro kuva?“

Reiko je na trenutak podigla obrvu i stresla se. Mizoginija je za nju oduvek bila osetljiva tema. Ali Rjosuke nije mislio ništa uvredljivo. Rika je pomislila da tako razmišlja prosečan muškarac. Taj slučaj privukao je toliko pažnje upravo zato što se Kađi poigrala s toliko pripadnika muškog pola i na sudu se ponašala kao kraljica, a nije bila ni lepa ni mlada. Sudeći po fotografijama, imala je preko sedamdeset kilograma.

„Interesuje me više društvena pozadina ovog slučaja nego njen *modus operandi*... Izgleda da svi, uključujući i žrtve, Kađimanu i ostale muškarce, gaje mržnju prema ženama. Mada, ne znam da li ću uspeti dobro da istaknem te nijanse u jednom nedeljnom muškom časopisu kao što je ovaj za koji radim. Pisala sam joj nekoliko puta, međutim, nisam dobila odgovor. Išla sam dvaput do pritvorske jedinice, ali izgleda da nema nameru da se vidi sa mnom.“

Toliko dugo sam sâm, nije bitno ni ako je ružna, samo ako će se brinuti o meni kad ostarim.

Nije mi bitno kakva je, samo da je porodična žena i da kuva.

Možda je debela, ali je prava gospođa. Nekako je neiskvarena i naivna.

Sve žrtve su tokom života govorile iste stvari svojim bliskim poznanicima. Bilo je očigledno da im je Manako Kađi bila neophodna i da su joj davali velike sume novca, ali su je iz nekog razloga uvek ponižavali u prisustvu drugih. Na sudu je tužilaštvo zanemarivalo njen alibi i dokaze, uporno kritikujući

njen labav moral, zbog čega se skretalo s teme suđenja i bio je otežan njegov dalji tok. Jednom svedoku, ženi koja je radila kao negovateljica za stare, postavljali su pitanja koja bi se mogla tumačiti kao seksualno uznemiravanje. Muškarci i žene imali su podeljena mišljenja kada je reč o ovom slučaju. Komentar jednog kritičara ocenjen je kao mizogin, pa je on morao da uputi javno izvinjenje.

„Poslednja žrtva – kako se beše zvao? Znaš, bio je poznati otaku* na internetu. Jeo je njen goveđi gulaš neposredno pre nego što ga je pregazio voz. Pitam se da li je i to naučila da priprema u onoj francuskoj školi kuvanja, kako se beše zove, *Salon de Mijuko*?“

Reiko je revnosno pratila informacije u vezi sa slučajem, i preko nedeljnih časopisa i preko interneta. Uvek je bila u toku s trenutnim dešavanjima, vredno je i učila i bila najbolja studentkinja na fakultetu, stalno se premišljajući da li da krene na postdiplomske studije.

Salon de Mijuko držala je Mijuko Sasazuka, žena gospodina Sasazuke, koji je bio kuvar i vlasnik poznatog francuskog restorana *Balzak* u okrugu Niši-Azabu, u kom je i sama radila. Bila je to škola kuvanja namenjena isključivo određenim ženama, a časovi su se odvijali u restoranu *Balzak* kada je bio zatvoren za goste. Kuhinja je bila otvorena, opremljena ne samo profesionalnom rećnom i kuhinjskim priborom kojim se koriste kuvari već i prvoklasnim sastojcima. Jedan čas koštao je 15.000 jena,** tri časa mesečno zahtevala su veliku sumu novca, a godišnja članarina iznosila je više od 500.000 jena. Nakon završenog kursa nije se dobijao nikakav sertifikat, niti bi polaznica mogla da postane profesionalna kuvarica. Bila je to vrlo luksuzna škola koju su mogle da pohađaju samo bogate domaćice i žene s dobrom platom. Manako Kađi je vredno

* Otaku – osoba koja se opsesivno zanima za anime i mange. (Prim. prev.)

** Jedan jen je 0,0062 evra, dakle 15.000 jena je 93 evra. (Prim. prev.)

pohađala časove koje su plaćale žrtve. Uhapšena je dva meseca nakon što se ispisala iz škole. Na internetu se lako mogla naći njena fotografija sa ostalim polaznicama, snimljena u kuhinji *Salona*. Među elegantno odevenim ženama, Manako je odskačala u uskoj haljini koja je isticala njenu korpulentnu figuru i bila prikladnija za izlazak nego za časove kuvanja. Rika je čula da su školu preplavili mediji i da je privremeno zatvorena.

„Da, da, on je poslao majci poruku pre nego što je umro. Napisao je: *Goveđi gulaš koji mi je devojkica napravila bio je veoma ukusan*. Zar nije njen advokat onda na sudu rekao da nema smisla da žena spremi tako ukusan gulaš partneru kog će da gurne pod voz i ubije ga? Da, Rika, zašto joj sledeći put ne bi napisala da ti dâ recept za taj gulaš? Onda će sigurno hteti da se vidi s tobom.“

Rika je trepnula. To joj uopšte nije palo na pamet. Setila se kako se Reiko, kada je bila menadžerka za odnose s javnošću, koristila promišljenošću, humorom i neobičnim poklonima kako bi pridobila izbjirljive producente, direktore agencija i sponzore, dok ih jednog po jednog ne bi ubedila u ono što je želela.

„Ona voli kuvanje i biće srećna ako je pitaš za recept, a pritom će ti usput reći i razne stvari koje je nisi ni pitala. To je sigurno. Uostalom, i ja sam takva.“

„Tako je, pre nekog vremena nas je posetio moj kolega sa ženom i detetom i bili su oduševljeni kineskim svinjskim kne-dlama koje je Reiko napravila. Onda su se iznenadili kad im je detaljno ispričala kako se kuvaju i koju vrstu lonca da koriste.“ Rjosuke se nasmejao.

„Hej, Rjo, volela bih i ja nekad da odem u *Salon de Mijuko*.“

„To je nemoguće s mojom platom.“

Reiko je za desert poslužila domaće kestenje u sirupu, kolač od pirinčanog brašna i slatkog sakea i čaj od đumbira. Rika je pohvalila teksturu kolača, koja ne samo što je bila mekana i rastresita već i elastična i bogatog ukusa. Reiko se, međutim, razočarano namrštila.

„Zapravo sam htela da napravim švajcarski rolat s puter kremom jer se približava Božić. Rjo, Rika je tražila, ali izgleda da kod nas stvarno više nema putera. Neko vreme nećemo moći da spremamo kolač četiri četvrtine ni patišpanj tortu. S uljem od repice mogu da pravim jedino ovaj kolač.

„Naravno, i ovo je ukusno. Mislim da će nestašica putera trajati neko vreme. Kažu da je razlog tome što je prošlog leta mnogo krava dobilo mastitis zbog velikih vrućina. Mada, to su rekli kada su im ove godine nestale zalihe, pa su morali da naruče hitan uvoz. Gde li je sav taj puter nestao? A i sve je manje stočara. Možda ćemo u budućnosti morati da uvozimo sve mlečne proizvode iz inostranstva. U svakom slučaju, to je veliki udarac za male proizvođače kao što je naša firma.“

Klimajući glavom dok je Rjosuke pričao, Rika se odjednom setila da Manako Kađi voli puter. Iako je samo preletala preko njenog bloga, u sećanju su joj ostali mnogobrojni opisi prvoklasnog putera. Kad se malo bolje seti, na sudu je otkriveno da je Kađi uzela kreditnu karticu jedne od žrtava i kupila nekoliko pakovanja putera u vrednosti od skoro dve hiljade jena. Kađi je rođena u Nigati, okružena farmama krava, pa je Riki palo na pamet da je možda zato opsednuta puterom. Ljudi su je često ismevali na internetu pišući komentare poput: „Naravno da je debela kad jede onoliko putera“, „Verovatno je koristila puter i za one stvari...“

Rika se s bračnim parom oprostila malo posle devet sati, odbivši njihove ponude da ostane duže ili da prespava kod njih ako ustaje rano. U rukama je nosila onigiri* s ostrigama i parče kolača koje joj je Reiko uvila u foliju, i uputila se ka firmi.

Želim da provodim vreme samo s ljudima koji poznaju pravu vrednost stvari. Malo je takvih ljudi.

Takve rečenice su se često ponavljale na blogu Manako Kađi. Ali upravo je žena poput Reiko neko kome one najbolje

* Onigiri – japanske kuglice od pirinča raznih ukusa. (Prim. prev.)

pristaju. Pre nego što je ušla na peron, osvrnula se da ponovo pogleda panoramu grada. Svetla montažnih kuća, koja su se protezala preko brda, sada su joj delovala toplije. Dok je vadila kartu, primetila je da su joj prsti manje suvi i da joj zanoktice više nisu toliko upaljene.

„Izmiče nam suština problematike osvetničke pornografije ako se fokusiramo na to da li je žrtva kriva ili ne zato što je dozvolila da je neko fotografiše nagu. Ako nastavimo da krivimo žrtve, ovakvi slučajevi će se stalno ponavljati.“

Komentator u poslovnom odelu je stavio dugačke ruke na sto. Imao je uvučene preplanule obraze, kosu prošaranu sedim vlasima, a ispod očiju, toliko buljavih da je izgledalo kao da će ispasti, isticali su se nezdravo tamni podočnjaci. Namrgođeno lice bi mu se povremeno opustilo, a Rika je jasno videla kako mu se Adamova jabučica pomera na dugačkom vratu. Posmatrala ga je kao hipnotisana. U emisiji je pričao o slučaju jedne radnice iz firme u distriktu Hamamacuće, koja je zadavljena nakon što je bivši dečko objavio fotografije na kojima je naga.

„Šinoi sad radi i ovakve emisije? Iako je u srednjim četrdesetim i izgleda kao jakuza, ima dobar stav prema ženama, pa pretpostavljam da je popularan među domaćicama. A i dobro izgleda za svoje godine“, oglasio se Kitamura, njen četiri godine mlađi kolega. „Stvarno?“, upitala je Rika i nezainteresovano se nasmešila, a potom skrenula pogled s ekrana i uzela daljinski sa stare sofe. Jošinori Šinoi, urednik u velikoj novinskoj agenciji koji je u poslednje vreme postao popularan jer se često pojavljivao u medijima, odavno je bio poznat među zaposlenima kao neko kome se uvek možeš obratiti za savet. Mesto na kom su stajali – između stare sofe i televizora – bilo je idealno za pauzu. Mogli su čak i da odremaju ako im ne smetaju usputni pogledi. Rika je utišala televizor, i pogledala u zid požuteo od duvanskog dima iz susedne pušačke prostorije.